

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **O. S.**, zastoupen Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2017, č. j. 1 Az 66/2016 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené advokátce žalobce Mgr. Gabriele Kopuleté **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3 400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 10. 2016, č. j. OAM-849/ZA-ZA14-BE04-2015, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

II.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 22. 5. 2017, č. j. 1 Az 66/2016 – 43.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel má za to, že patří do azylově relevantní skupiny mužů, u nichž existuje zvýšená pravděpodobnost, že budou pronásledováni ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo budou vystaveni vážné újmě ve smyslu

§ 14a zákona o azylu. Jeho obavy z návratu na Ukrajinu jsou oprávněné. Stěžovatel by zde byl vystaven násilnému jednání a pronásledování ze strany státních orgánů coby osoba odmítající nastoupení do vojenské služby z důvodu svědomí a z důvodu politické kritiky ukrajinského režimu. Městský soud i žalovaný také nesprávně posoudili nebezpečí, jež stěžovateli hrozí v zemi původu, neboť se blíže nezabývali okolnostmi pronásledování příslušníky sekty UDAV.

[4] Stěžovatel má dále za to, že odůvodnění rozsudku je nedostatečné, neboť městský soud nezohlednil veškeré skutečnosti, které vyšly v řízení najevo, zejména zprávy o zemi původu vztahující se k sektě UDAV, a své závěry opřel o subjektivní hodnotící soudy, které nemají oporu ve zjištěném stavu věci. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel spatřuje v chybně provedeném dokazování a absenci logických vazeb mezi některými provedenými důkazy a závěry, které z nich soud učinil.

IV.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že během řízení neshledal u stěžovatele existenci žádného z taxativně vymezených důvodů pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Správní orgán shromáždil aktuální a objektivně dosažitelné informace o zemi původu. Ekonomické důvody ani legalizace pobytu nejsou relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Stejně tak tímto důvodem není verbální obtěžování stěžovatele náboženskou sektou UDAV, ani obavy stěžovatele, že bude povolán do armády a ani jeho snaha vyhnout se nástupu do armády.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Vzhledem k tomu, že se v projednávané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), na něž soud pro stručnost odkazuje.

[8] Ze správního spisu vyplynulo, že, stěžovatel opustil Ukrajinu v květnu 2014. Nejprve odjel do Polska, následně v lednu 2015 přicestoval do České republiky, kde pobýval již v roce 2006 a mezi lety 2007 – 2011. V lednu 2015 měl již propadlé polské vízum, a proto také požádal o mezinárodní ochranu. Během řízení uvedl, že na Ukrajině byl vyzýván, aby vstoupil do sekty UDAV, která současně vyučovala bojové umění. Členové sekty žalobci vyhrožovali, že jestli se nepřipojí dobrovolně, odvedou ho násilím a rovněž, že pokud si bude stěžovat, jeho situace se ještě zhorší. Měsíc před vycestováním z Ukrajiny pobýval na vesnici u své tety, kde již problémy neměl. Stěžovatel, který dosud

pokračování

nevykonával základní vojenskou službu, dále uvedl, že obdržel povolávací rozkaz do armády, avšak nechce do ní vstoupit.

[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46, nebo ze dne 6. 11. 2003, č. j. 6 Azs 12/2003 - 49). Uvedené pak platí i z hlediska důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Ani tu nelze poskytnout v případě kterýchkoliv, byť intenzivně pocítovaných, obav cizince z návratu do země původu, ale jen v případech důvodů taxativně uvedených v § 14a odst. 2 zákona o azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2009, č. j. 9 Azs 11/2009 - 99).

[10] Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění. Legalizace pobytu prostřednictvím řízení o udělení mezinárodní ochrany je ale nepřijatelná (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 - 55, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, či ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94).

[11] Ke stěžovatelem tvrzenému vyhrožování sektou UDAV Nejvyšší správní soud odkazuje na svou dosavadní četnou judikaturu (např. rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, nebo ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007-68), dle které skutečnost, že žadatel o mezinárodní ochranu má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu, pokud tyto problémy nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. Při posouzení otázky udělení azylu z hlediska § 12 písm. b) je tudíž podstatné, zda byli původci pronásledování motivováni některým z azylově relevantních důvodů. Taková skutečnost nebyla v řízení ze strany stěžovatele tvrzena a nadto ani prokázána.

[12] Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, že za určitých okolností může být negativní chování soukromých osob přičteno státu, a to zejména za situace, kdy stát není ochoten nebo schopen poskytnout ochranu před pronásledováním nebo nebezpečím vážné újmy ze strany nestátních subjektů (srov. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57). Z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008 - 101, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, dále vyplývá, že v případě pronásledování soukromými osobami se musí postižená osoba obrátit s žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. Stěžovatel se ale se svými potížemi na státní orgány neobrátil. Naopak, jak sám uvedl, jeho potíže ustaly po přestěhování k tetě na vesnici.

[13] Nejvyšší správní soud neshledal, že by městský soud pominul některou z relevantních skutečností, vztahující se k potížím stěžovatele se členy sekty UDAV. K námitkám ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu lze odkázat např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, či ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Žalovaný a městský soud postupovali v souladu s uvedenou judikaturou.

[14] Stěžovatelovu obavu z povolání do armády v případě návratu na Ukrajinu nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Také otázka povinné služby v armádě byla Nejvyšším správním soudem posuzována již několikrát. Nejvyšší správní soud předně poukazuje na usnesení ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 Azs 194/2016 - 46, nebo rozsudky ze dne 22. 12. 2004, č. j. 7 Azs 321/2004 - 46, a ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49. Podle uvedených rozhodnutí platí, že samotné odmítání vojenské služby, byť by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, není azylově relevantní. Tím, že stěžovatel odmítá podstoupit vojenskou službu, nenaplnuje judikaturou vymezené definiční znaky sociální skupiny. Městský soud příhodně poukázal také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, podle kterého trestní sankci za nenastoupení vojenské služby lze považovat za relevantní azylový důvod jen tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že se bránc odmítne zúčastnit bojových operací, odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv.

[15] Co se týče bezpečnostní situace na Ukrajině, Nejvyšší správní soud uvádí, že se k aktuálnímu stavu konfliktu vyjadřoval již mnohokrát (srov. usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, nebo ze dne 31. 3. 2016, č. j. 9 Azs 303/2015 - 32). Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá. Tento konflikt není sám o sobě azylově relevantním důvodem pro obyvatele oblastí, v nichž tento konflikt neprobíhá. Místo trvalého pobytu stěžovatele je přitom Lvovská oblast, na samém západě Ukrajiny, která není ozbrojenými střety zasažena.

[16] Tvrzení, že stěžovatel odmítá vstoupit do armády z důvodu svědomí a kritiky ukrajinského politického režimu a dále, že byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politického názoru, představuje nově uplatněné skutečnosti dle § 109 odst. 5 s. ř. s. Nejvyšší správní soud k nim proto nepřihlížel.

[17] Ve vztahu k námitkám poukazujícím na nepřezkoumatelnost odkazuje Nejvyšší správní soud např. na rozsudky ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013 - 26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, nebo ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62). Jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozhodnutí městského soudu požadavkům této judikatury plně dostála. Soudní i správní rozhodnutí jsou srozumitelná a plně přezkoumatelná.

[18] Se zřetelem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud uzavřel, že v posuzované věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Kasační stížnost tudíž odmítl jako nepřijatelnou.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

[20] Usnesením městského soudu ze dne 6. 1. 2017, č. j. 1 Az 66/2016 – 27, byla stěžovateli ustanovena zástupkyně z řad advokátů Mgr. Gabriela Kopuleťá. Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 3 100 Kč (podání kasační stížnosti) a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Celková výše odměny za zastoupení v řízení o kasační stížnosti tedy činí 3 400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu